

Я ЕЛТОН ДЖОН

З англійської переклала Вікторія Пушина

Київ
BOOKCHEF
2020

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ЗМІСТ

★ пролог	9
★ розділ 1	16
★ розділ 2	38
★ розділ 3	58
★ розділ 4	79
★ розділ 5	95
★ розділ 6	113
★ розділ 7	133
★ розділ 8	151
★ розділ 9	172

★ розділ 10	187
★ розділ 11	202
★ розділ 12	217
★ розділ 13	236
★ розділ 14	257
★ розділ 15	276
★ розділ 16	296
★ розділ 17	313
★ епілог	331
★ подяка	335

пролог

Я стояв на сцені клубу *Latino* в Саут-Шилдс і раптом усвідомив, що більше так не можу. Це був звичайний клуб, куди приходили повечеряти. У шістдесятих і сімдесятих роках їх існувало безліч по всій Британії: вичепурена публіка сиділа за столами, їла курчат із відерець і запивала вином із облетених лозою пляшок; навколо — абажури з бахромою й тканинні шпалери; виступи кабаре вів конферансьє у краватці-метелику. Такий собі атавізм. А надворі була зима 1967-го, рок видозмінювався настільки швидко, що від самої лише думки про нього паморочилася голова: *The Beatles* зі своїм *Magical Mystery Tour*, група *The Mothers of Invention*, *The Who Sell Out*, ще альбом групи *The Jimi Hendrix Experience* *Axis: Bold as Love*, музикант Доктор Джон і альбом *John Wesley Harding* Боба Ділана. Та єдине, що в тому клубі підтверджувало існування «свінгових шістдесятих», — це мій каптан і ланцюжок із дзвониками, який я носив на шиї. Таке вбрання мені геть не пасувало. Я виглядав, як фіналіст конкурсу «Найгірша в Британії пародія на хіпі».

Каптан і дзвоникки були ідеєю Довготелесого Джона Болдрі. Я грав на клавішних у його бек-групі *Bluesology*. Джон зауважив, що всі *R'n'B* групи подалися у психоделіку: спочатку *Zoot Money's*

Big Roll Band виконують пісні Джеймса Брауна, а потім дізнаєшся, що тепер вони називаються «Колісницею Данталіана»*, виступають у білих сорочках і співають пісні про те, як Третя світова війна винищить усі квітки. Тож Джон вирішив, що хоча б в одязі ми маємо рухатися в тому напрямку. Отже, ми всі носили каптани. Музикантів одягали подешевше, а Джонови шили ексклюзивне вбрання в *Take Six* на Карнабі-стрит. Принаймні так він думав. Якось під час концерту він зауважив, що в когось із публіки такий самий одяг, як і в нього. Джон зупинився посеред пісні й розгнівано крикнув: «Ти де взяв цю сорочку? Це моя сорочка!». Здається, це дещо суперечить «каптанній політиці» про мир, любов і всесвітнє братерство.

Я обожнював Довготелесого Джона Болдрі. Він був по-справжньому веселим, кумедним бешкетником і неймовірним музикантом. Можливо, найліпшим музикантом, який грав на 12-струнній гітарі в Об'єднаному Королівстві. Джон — одна з ключових постатей стрімкого розвитку британського блюзу на початку шістдесятих. Він грав із Алексісом Корнером, Сірілом Дейвісом та *The Rolling Stones*. Джон володів енциклопедичними знаннями про блюз. Навіть просто проводячи з ним час, можна було багато чого дізнатися: скажімо, про різну музику, про яку раніше й не чув.

Та, окрім цього, Джон був надзвичайно доброю і великодушною людиною. Він умів підмічати в музикантах щось таке, чого ніхто не бачив, а потім навчав, приділяв час становленню їхньої впевненості. Так відбулося й зі мною, а до того — з Родом Стюартом, вокалістом його попередньої групи *Steampacket*. Окрім Рода і Джона там були ще Джулі Дрисколл та Брайан Оджер. Група була неймовірною, однак вони розпалися. Я чув, що якимось після концерту у Сен-Тропе між Родом і Джулі виникла суперечка, і Джулі хлюпнула червоним вином на білий костюм Рода. Ви, мабуть, уявляєте, що було далі. Власне, на цьому історія *Steampacket* і завершилася. Тож *Blusology* стала бек-групою

* Данталіан у демонології вважається володарем пекла. — Прим. пер.

Джона, ми грали по хіп-соул клубах, підвальних приміщеннях, де виконували блюз, — і так по всій країні.

Було класно, хоча Джон володів своєрідним музичним баченням. Наш репертуар був, м'яко кажучи, дивним. Ми починали з важкого блюзу: *Times Getting Tougher Than Tough*, *Hoochie Coochie Man*. Ми ось-ось заволодіємо натовпом, але тут Джон наполягає, щоб ми зіграли *The Threshing Machine*, одну з тих західноанглійських непристойних пісень, які співають гравці регбі, коли добряче нап'ються. З подібних ще *Twass On The Good Ship Venus* та *Eskimo Nell*. Джон навіть співав із характерним західним акцентом. А після того забажав виконати щось із класичної американської популярної і джазової музики: *It Was A Very Good Year* чи *Ev'ry Time We Say Goodbye*, де вдавав Деллу Різ, американську джазову співачку. Навіть не знаю, чому він вирішив, що слухачі хочуть від нього *The Threshing Machine* чи пародію на Деллу Різ, та бог із ним, він був завжди абсолютно впевненим у тому, що робив, навіть якщо це оберталось не на його користь. Дивишся на перший ряд, на людей, які прийшли послухати легендарного блюзмена Довготелесого Джона Болдрі, бачиш цих модів* із жуйкою в роті, а в очах у них абсолютний жах: «Що він таке в біса виробляє?». Це було дуже смішно, хоча й мені спадало на думку таке ж запитання.

А потім пролунав контрольний постріл: Довготелесий Джон Болдрі випустив сингл, який став хітом. Зазвичай така подія — велика радість, та *Let The Heartaches Begin* була жахливою: солоденька, проста пісенька, тільки й крутити в програмі «Вибір домогосподарки». Це була абсолютно не та музика, яку йому варто було робити, а вона тижнями не сходила з перших місць чартів, постійно лунала по радіо. Не скажу, що не розумів Джона, я все знав і не міг його звинувачувати. Він працював роками, але тільки зараз зміг заробити хоч якісь гроші. Виконувати блюз по підвальних приміщеннях нас уже не кликали, тож ми почали

* Моді — британська молодіжна субкультура, яка досягла свого розквіту у 60-х роках минулого століття. — Прим. пер.

грати в «клубах для вечер», платили там краще. Ми часто грали два концерти за вечір. Але там головна роль Джона в становленні британського блюзу чи його майстерність гри на 12-струнній гітарі нікого не цікавила. Люди просто хотіли подивитися на того, кого показують по телебаченню. Я часто думав, що й музикою вони не цікавилися. А в деяких клубах, якщо ти грав довше за відведений час, перед тобою просто опускали завісу, навіть посеред пісні. Однак існував і приємний бік медалі: публіці у «клубах для вечер» *The Threshing Machine* подобалася більше, ніж модам.

Та все ж із *The Threshing Machine* була проблемка: *Bluesology* не могла виконувати її наживо. Не в тому сенсі, що ми відмовлялися, просто ми не могли її зіграти. У синглі звучали оркестр і жіночий хор, як у композиціях Мантовані. А наша R'n'B група складалася з восьми осіб плюс духові музиканти. Такий звук ми ніяк не могли відтворити. Тоді в Джона виникла ідея: поставити цей трек як акомпанемент. Коли наставав момент істини, він витягав величезний магнітофон *Revox*, натискав «плей» і підспівував. А ми всі мали стояти на сцені просто так. У каптанах із дзвониками. Поки люди їдять курчат і чіпси. Було якось аж боляче.

Насправді єдиною прикольною розвагою, яка траплялася під час виконання *Let The Heartaches Begin* наживо, було те, що щоразу, коли Джон її співав, жінки здіймали галас. Згораючи від бажання, вони на певний час кидали курча й чіпси і бігли до сцени. Дівчата хапалися за дріт мікрофона, намагаючись підтягнути Джона до себе. Я впевнений, що таке траплялося з Томом Джонсом щовечора, й це було звичною подією — але не для Джона. Замість того щоб ніжитися в лестошах, він просто скаженів. Джон припиняв співати й суворо кричав: «Якщо зламаєте мікрофон, будете винні мені п'ятдесят фунтів!». Та якось останнє китайське попередження Джона стало справді останнім. Дівчата, як завжди, тягнули за дріт, і я побачив, як Джон підняв руку. А потім глухий звук ударив по колонках. Із тяжким серцем я збагнув, що так прозвучав розбитий об голову палкою фанатки мікрофон. Озираючись назад, я розумію, що його дивом

не заарештували й не подали на нього в суд за напад. Відтоді ми щоразу остерігалися, чи не вдарить Джон протягом пісні *Let The Heartaches Begin* чергову крикливу шанувальницю.

Звучала саме ця пісня, коли у Саут-Шилдс мене зненацька осінило. Стати музикантом я мріяв ще з дитинства. Мої мрії набували різних форм: іноді я уявляв себе Літллом Річардом, бувало, хотів стати Джеррі Лі Льюїсом, а часом сподівався, що буду як Рей Чарльз. Однак, що там не народжувалося б у моїй уяві, точно не мріяв стояти на сцені «клубу для вечер» десь за межами Нью-касла, навіть не торкаючись електрооргана *Vox Continental*, у той час коли Довготелесий Джон Болдрі проникливо співає по черзі з мінусовкою під магнітофон і розлючено погрожує відвідувачам штрафом у п'ятдесят фунтів. Та, власне, там я й опинився. Я дуже любив Джона, однак так само відчайдушно потребував чогось іншого.

Річ у тім, що в мене й варіантів особливо не було. Я й гадки не мав, чим хочу займатися або ж чим хоча б міг займатися. Я знав, що вмю співати й грати на піаніно, але з поп-зірками точно не був із одного тіста. По-перше, я не мав вигляду, як вони, про що свідчив мій кумедний вигляд у каптані. По-друге, мене звати Рег Дуайт — це аж ніяк не ім'я для поп-зірки. «Сьогодні на *Top of the Pops** новий сингл від... Рега Дуайта!» Ну такого ніхто не вимовив би. Інші учасники *Bluesology* мали імена, які пасували для *Top of the Pops*: Стю Браун, Піт Гевін, Елтон Дін. Елтон Дін! Навіть ім'я саксофоніста більше пасувало для поп-зірки, ніж моє, а йому це взагалі не потрібне. Він був справжнім прихильником джазу і марнував час у *Bluesology*, поки не почав відриватися в імпровізаційному квінтеті.

Звісно, я міг змінити ім'я, але для чого? Зрештою, я не лише думав, що відрізняюся від поп-зірок, а й справді був зовсім не таким. За кілька місяців до того я пройшов прослуховування для *Liberty Records*. Вони дали оголошення в журнал *New Musical*

* *Top of the Pops* — музична телевізійна програма в Британії, яка мала власний хіт-парад. — Прим. пер.

Express: LIBERTY RECORDS ШУКАЄ ТАЛАНТ. Але, як виявилось, не мій. Я сходив побачитися з хлопцем на ім'я Рей Вільямс, зіграв для нього, навіть записав кілька пісень у їхній маленькій студії. Рей розгледів у мені потенціал, однак у *Liberty* так уважав він один, тож мені сказали: «Дякую, до побачення». На цьому й завершилося.

Насправді в мене залишався ще один варіант. Коли я прослуховувався для *Liberty*, то сказав Рею, що можу писати пісні або бути співавтором. Я вмів створювати музику й мелодії, але не лірику. Я намагався складати тексти для *Bluesology*, та від них досі прокидаюся в холодному поту: «Ми могли б щасливо жити, обіцяю тебе любити». Поміркувавши, Рей простягнув мені конверт, наче втішний приз за відмову. Хтось відгукнувся на те ж оголошення й надіслав свої вірші. Мені здалося, що Рей навіть і не читав їх. Автором був хлопець із Оумбі-бай-Спітал у Лінкольнширі — далеко не світова столиця рок-н-ролу. Він працював на курячій фермі, возив у візку мертву птицю. Однак лірика його була досить непогана: в езотеричному стилі, мала дещо від Толкіна і щось від пісні *A Whiter Shade Of Pale* групи *Procol Harum*. І, що особливо важливо, — не викликала бажання провалитися крізь землю від сорому, з чого можна зробити висновок, що його тексти пісень були набагато ліпші від моїх.

А ще я виявив, що можу написати на них музику — й дуже швидко. Щось у тих віршах мене зачіпало, й у ньому самому — теж. Він приїхав до Лондона, ми зустрілися за кавою й одразу знайшли спільну мову. Виявилось, що Берні Топін аж ніяк не селяк. Він був сучасним сімнадцятирічним хлопцем: довговолосий, красивий, начитаний, ще й великий фанат Боба Ділана. Отже, ми почали разом писати пісні, точніше — окремо. Він надіслав мені тексти з Лінкольнширу, а я вдома, в квартирі матері й вітчима у Нортвуд-Гіле, писав на них музику. Так ми створили багато пісень. Варто сказати, що ніхто з артистів у нас їх не купив, і якби так продовжували й далі, ми взагалі залишилися б без копійки. Але, окрім грошей, нам не було чого втрачати, хіба що повний візок дохлої птиці й виконання *Let The Heartaches Begin* двічі на вечір.

Джону й усім із *Bluesology* я повідомив, що піду з групи після концерту в Шотландії в грудні. Усе обійшлося спокійно, без образ: як я й казав — Джон був великодушною людиною.

Під час перельоту додому я твердо вирішив, що все-таки мушу змінити ім'я. Пригадую, як міркував над тим, що треба придумати щось дуже швидко. Причиною, мабуть, став безболісний розрив і бажання почати все з чистого аркуша: нема *Bluesology*, нема й Рега Дуайта. Я поспіхом поєднав чужі імена: Елтон — від Елтона Діна, Джон — він Довготелесого Джона Болдрі. Елтон Джон. Елтон Джон і Берні Топін. *Творчий дует*: Елтон Джон і Берні Топін. Мені здалося, що звучить класно — незвичайно, яскраво. В автобусі до Гітроу я розповів про своє рішення колишнім колегам. Вони розреготалися, а потім широко побажали мені всіляких успіхів.